

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԵՆԱԿԵՏԱՅԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶ» ՊՈԱԿ-Ի
«ՔՈՒՅՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԿԾ-Ի ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2026

ՆԱԽԱԲԱՆ

«Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ծրագրային հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ծրագրային հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ծրագրային հավատարմագրման 7 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 5 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Հավատարմագրման գործընթացում շեշտադրվել է կրթական ծրագրի արդյունավետությունը՝ մասնագետների պատրաստման, նրանց կարողունակության ձևավորման և ծրագրի շարունակական բարելավման տեսանկյունից՝ համահունչ աշխատաշուկայի և ՈԱԾ-ի պահանջներին:

Զեկույցը ներառում է քոլեջի կրթական ծրագրի փորձագիտական գնահատմանարդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության ծրագրային հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	2
ԾՐԱԳՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ	4
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	5
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	9
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ	9
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	12
1. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ	12
2. ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ	15
3. ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅՈՒՆԸ	18
4. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	20
5. ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ	23
6. ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ	25
7. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ	27
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	31
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ	34
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	35
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	35
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	36

ԾՐԱԳՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԱՆ

«Քույրական գործ» կրթական ծրագրի նպատակը և խնդիրները համապատասխանում են քուլեջի առաքելությանը: Երևանի հենակետային պետական բժշկական քուլեջի առաքելությունն է պատրաստել միջին մասնագիտական բժշկական ոլորտի խոր գիտելիքներով, գործնական կարողություններով և հմտություններով, նորագույն տեխնոլոգիաներին տիրապետող, համամարդկային և հայրենասիրական արժեքներով օժտված, աշխատաշուկայի ժամանակակից պահանջներին և միջազգային չափանիշներին համապատասխան մրցունակ մասնագետներ: «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի հիմնական նպատակը միջին մասնագիտական կրթությամբ «Քույրական գործ» մասնագիտությամբ, «Բուժքույր/բուժեղբայր» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստումն է:

Երևանի հենակետային պետական բժշկական քուլեջ հանդիսանում է հենքային կրթական հաստատություն: Որպես հենակետային ուսումնական հաստատություն՝ այն աջակցում է ինչպես պետական, այնպես էլ մասնավոր բժշկական հաստատություններին՝ տրամադրելով մասնագիտական գրականություն, ինչպես նաև կիսելով դասավանդման և գնահատման ոլորտում կիրառվող իր փորձն ու գործիքակազմը:

«Քույրական գործ» ՄԿԾ-ում դասավանդում է 189 դասախոս, որոնք ընդգրկված են մասնագիտական, հումանիտար-սոցիալտնտեսագիտական, ընդհանուր բնագիտական և հանրակրթական մոդուլներում և առարկաներում: Դասախոսական կազմի 85%-ը հիմնական դասախոսներ են, 5%-ը՝ համատեղությամբ, իսկ 10%-ը՝ ժամավճարային, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել ուսումնական գործընթացի կայունություն և շարունակականություն:

Ծրագրի նկատմամբ հետաքրքրությունը տարեցտարի աճում է, ինչի մասին վկայում է ուսանողների թվի կայուն աճը. 2022–2023 ուստարում՝ 766 ուսանող, 2023–2024 ուստարում՝ 929, իսկ 2024–2025 ուստարում՝ 991 ուսանող: Ուսանողների թվի աճին զուգահեռ միաժամանակ արձանագրվում է շրջանավարտների պահանջարկի աճ աշխատաշուկայում, ինչի մասին վկայում է մասնագիտական զբաղվածության ցուցանիշների դրական դինամիկան՝ 2021–2022 թթ.՝ 57%, 2022–2023 թթ.՝ 69%, 2023–2024 թթ.՝ 80%:

Երևանի հենակետային բժշկական քուլեջը ինստիտուցոնալ հավատարմագրում է ստացել 4 տարի ժամկետով 2023 թվականի հունիսի 6-ին: Վավեր է մինչև 2027 թվականի հունիսի 6-ը:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

«Քույրական գործ» կրթական ծրագիրը հիմնականում համապատասխանում է պետական կրթական չափորոշիչներին և ուղղված է աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստմանը: Այս համատեքստում նկատվում է նաև ծրագրի նկատմամբ հետաքրքրության կայուն աճ, որը զուգորդվում է շրջանավարտների զբաղվածության դրական դինամիկայով: Ծրագրի կառուցվածքը հիմնականում ապահովում է տեսական և գործնական բաղադրիչների համադրություն, իսկ որոշ մոդուլներում գործնական ուղղվածությունը գերակշռում է, ինչը նպաստում է մասնագիտական կարողությունների ձևավորմանը: Այնուամենայնիվ, մոդուլների դասավորվածության մեջ առկա են որոշ անհամապատասխանություններ, որոնք կարող են սահմանափակել ուսումնառության արդյունավետությունը և պահանջում են քոլեջի կողմից արդյունավետության գնահատում, անհրաժեշտության դեպքում նաև բարելավում:

Դասախոսական կազմը հիմնականում կայուն և փորձառու է, առկա են մասնագիտական և մանկավարժական վերապատրաստման հնարավորություններ, ինչպես նաև սկսնակ դասախոսների աջակցության մեխանիզմներ: Դասավանդման գործընթացում կիրառվում են տարբեր մեթոդներ, ներառյալ ալգորիթմային և համագործակցային ուսուցումը, ինչպես նաև առանձին մոդուլներում ներդրվել են ժամանակակից միջազգային փորձի տարրեր: Միևնույն ժամանակ դասավանդման մեթոդների կիրառումը միշտ չէ, որ միատեսակ է, և դրանց կապը ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ լիարժեք համակարգված չէ: Այս տեսանկյունից անհրաժեշտ է ներդնել դասավանդման մեթոդների կիրառման միասնական մոտեցումներ՝ ապահովելով դրանց հստակ կապը սահմանված վերջնարդյունքների հետ և ուղղելով դրանք բոլոր վերջնարդյունքների լիարժեք ձեռքբերմանը:

Գնահատման համակարգը բազմաբաղադրիչ է և ներառում է ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ վերջնական գնահատումներ, ինչպես նաև արտաքին գնահատման տարրեր՝ գործատուների մասնակցությամբ: Սակայն գնահատման մեխանիզմները միշտ չէ, որ ապահովում են ուսանողների կարողությունների ամբողջական և օբյեկտիվ գնահատումը՝ պայմանավորված գնահատման թերթիկների (check list-եր) կառուցվածքային և կիրառական սահմանափակումներով: Այս տեսանկյունից անհրաժեշտ է վերանայել և միատեսակ դարձնել գնահատման գործիքները՝ ապահովելով դրանց կառուցվածքային ամբողջականությունը, հստակ կապը ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ, ինչպես նաև կիրառման միասնական մոտեցումները:

Քոլեջը ունի նաև սիմուլացիոն գնահատման (OSCE) ներդրման համար անհրաժեշտ նախնական ռեսուրսներ, սակայն այս համակարգը դեռևս ամբողջությամբ չի ներդրվել և պահանջում է լրացուցիչ կազմակերպչական և մեթոդական աշխատանքներ: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է մշակել սիմուլացիոն սցենարներ՝ համապատասխան ուսումնառության վերջնարդյունքներին, սահմանել գնահատման հստակ չափանիշներ և չեքիստեր յուրաքանչյուր կայանի համար, ինչպես նաև ձևավորել OSCE կայանների կազմակերպման և գնահատման պատասխանատու թիմեր: Միևնույն ժամանակ կարևոր է իրականացնել առկա ռեսուրսների գնահատում և անհրաժեշտության դեպքում դրանց վերաբաշխում՝ ապահովելու համար կայանների արդյունավետ գործարկումը: Բացի այդ, անհրաժեշտ է ապահովել դասախոսական կազմի նպատակային վերապատրաստում՝ սիմուլացիոն ուսուցման և

գնահատման մեթոդաբանության, ինչպես նաև OSCE գործընթացի կազմակերպման և գնահատման առանձնահատկությունների վերաբերյալ: Այս քայլերի իրականացումը հնարավորություն կտա համակարգված ձևով ներդնել OSCE-ը և ապահովել ուսանողների գործնական կարողությունների առավել օբյեկտիվ և կառուցվածքային գնահատում:

Հետազոտական գործունեությունը ապահովվում է դասախոսական կազմի մի մասի ակտիվ ներգրավվածությամբ, ինչպես նաև ուսանողների մասնակցությամբ տարբեր հետազոտական և վերլուծական աշխատանքներում, ինչը որոշակիորեն նպաստում է նրանց մասնագիտական և վերլուծական մտածողության զարգացմանը: Միևնույն ժամանակ հետազոտական գործունեությունը դեռևս ամբողջությամբ համակարգված չէ և հիմնականում կենտրոնացած է սահմանափակ շրջանակում, ինչպես նաև միշտ չէ, որ ունի հստակ կապ կրթական ծրագրի բովանդակության և ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ: Այս տեսանկյունից քոլեջը կարիք ունի զարգացնելու և ներդնելու մասնագիտության հետ անմիջականորեն առնչվող միկրոհետազոտություններ, որոնք ուղղված կլինեն գործնական խնդիրների ուսումնասիրմանը և կնպաստեն ուսանողների մասնագիտական կարողությունների խորացմանը:

Կրթական միջավայրը հիմնականում բավարարում է ծրագրի իրականացման պահանջներին առկա են անհրաժեշտ լաբորատորիաներ, կաբինետներ և ուսումնական ռեսուրսներ, ինչպես նաև իրականացվում են դրանց բարելավման և արդիականացման քայլեր:

Քույրական գործ կրթական ծրագրի որակի ապահովման համակարգը ներառում է հիմնական մեխանիզմները և ապահովում է ծրագրի պլանավորման, իրականացման և վերահսկման գործընթացները բազմամակարդակ մոտեցմամբ: Միաժամանակ, համակարգի հետագա զարգացման համար անհրաժեշտ է զարգացնել տվյալների խորքային վերլուծության և դրանց հիման վրա որոշումների կայացման մեխանիզմները:

Ընդհանուր առմամբ, կրթական ծրագիրը ձևավորված է կայուն հիմքերի վրա և ապահովում է մասնագիտական պատրաստվածության հիմնական մակարդակը, սակայն մի շարք կարևոր ուղղություններով (դասավանդման և գնահատման համակարգայնություն, գործնական կարողությունների գնահատում, տվյալահեն կառավարման մեխանիզմներ) պահանջում է նպատակային և համակարգված բարելավումներ:

Ծրագրի ուժեղ կողմերն են.

1. Կրթական ծրագրի իրականացման գործընթացում գործատուների ակտիվ ներգրավվածությունը, ինչպես նաև նրանց մասնակցությամբ ծրագրի շարունակական բարելավումը:
2. Շրջանավարտների զբաղվածության բարձր ցուցանիշները:
3. Ուսանողների գնահատման գործընթացում գործատուների ներգրավվածությունը:
4. Դասախոսական կազմի կայունությունը:
5. Քոլեջի ռեսուրսային բազան և դրա շարունակական բարելավմանն ուղղված քայլերը:
6. Դասավանդման նոր մոտեցումների ներդրումը, մասնավորապես՝ կայանային աշխատանքի (station-based learning) կիրառումը:
7. Քոլեջի կողմից «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի շրջանակում ուսումնառության նյութերի և ուսումնական ձեռնարկների բարելավման ու արդիականացմանն ուղղված քայլերը:

Ծրագրի թույլ կողմերն են.

1. Գնահատման թերթիկների (checklist-երի) ոչ միատեսակ կառուցվածքը և կիրառումը:
2. Գնահատման գործիքների և մոտեցումների ոչ միասնական կիրառումը տարբեր դասախոսների և կլինիկական բազաների միջև:
3. Պրակտիկաների գնահատման միասնական համակարգի բացակայությունը:
4. Հետազոտական գործունեության սահմանափակ ընդգրկվածությունը և դրա ոչ բավարար կապը կրթական ծրագրի բովանդակության հետ:
5. Բենչմարքինգի ոչ համակարգային կիրառումը որպես ծրագրի շարունակական բարելավման գործիք:
6. Տվյալների հավաքագրման գործընթացի ոչ լիարժեք ուղեկցումը խորքային վերլուծությամբ և դրա հիման վրա համակարգված բարելավման քայլերի պլանավորման սահմանափակ կիրառումը:

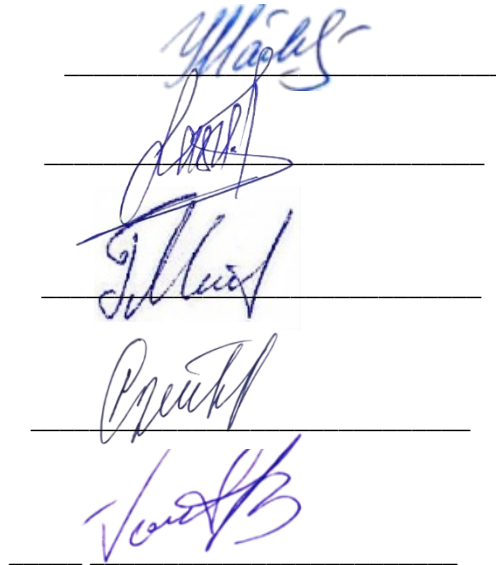
Խորհրդատվություններ.

1. Վերանայել մոդուլների հաջորդականությունը՝ ապահովելով հիմքային գիտելիքների նախնական ձևավորումը և դրանց վրա հիմնվող մասնագիտական մոդուլների տրամաբանական և հաջորդական կառուցվածքը:
2. Իրականացնել նպատակային բենչմարքինգ՝ հստակ սահմանելով բարելավման ենթակա ոլորտները և կիրառելով ուսումնասիրված արդյունավետ փորձը՝ տեղայնացման հիմքով:
3. Վերանայել կրթական ծրագրի քարտեզագրումը՝ յուրաքանչյուր ուսումնառության վերջնարդյունքի համար սահմանելով համապատասխան դասավանդման և գնահատման մեթոդներ (սիմուլացիա, case-based learning, կայանային, ալգորիթմային և այլն) և ապահովելով դրանց համակարգված ու միատեսակ կիրառումը:
4. Ապահովել դասախոսական կազմի նպատակային վերապատրաստումներ՝ ուղղված ալգորիթմահեն ուսուցման և գնահատման թերթիկների մշակմանը և կիրառմանը՝ ձևավորող գնահատման արդյունավետ իրականացման համար:
5. Միավորել և վերանայել ալգորիթմները և գնահատման թերթիկները՝ սահմանելով հստակ կառուցվածք, քայլերի կշիռներ և կատարողականի չափելի չափանիշներ՝ ապահովելու դրանց միատեսակ և ամբողջական կիրառումը:
6. Ներդնել Օբյեկտիվ կառուցվածքային կլինիկական քննության (OSCE) համակարգը և ընդլայնել սիմուլյացիոն ուսուցման կիրառումը՝ գործնական հմտությունների և մասնագիտական վարքագծի գնահատման նպատակով:
7. Զարգացնել ուսանողների հետազոտական կարողությունները՝ ներդնելով փոքրածավալ, կիրառական հետազոտական առաջադրանքներ, որոնք ուղղված կլինեն մասնագիտական խնդիրների վերլուծությանը և լուծմանը:
8. Ապահովել հետազոտական գործունեության առավել նպատակային ուղղվածություն՝ խթանելով դասախոսական կազմի ներգրավվածությունը մասնագիտական ոլորտին առնչվող հետազոտություններում և դրանց արդյունքների կիրառումը ուսումնական գործընթացում:

9. Համալրել մանրէաբանության լաբորատոր բազան անհրաժեշտ սարքավորումներով և նյութերով՝ ապահովելու ուսանողների լիարժեք և միաժամանակյա ներգրավվածությունը գործնական աշխատանքներում:
10. Զարգացնել սիմուլյացիոն ուսուցման ենթակառուցվածքները՝ համալրելով քույրական գործի լաբորատորիան ժամանակակից մանեկեններով և մուլյաժներով:
11. Շարունակել գրադարանային ֆոնդի արդիականացումը՝ համալրելով այն ժամանակակից մասնագիտական աղբյուրներով:
12. Ապահովել հավաքագրվող տվյալների (հարցումներ, դասալսումներ, առաջադիմություն, գործատուների կարծիքներ) համակարգված և խորքային վերլուծություն՝ դրանց հիման վրա տվյալահեն որոշումների կայացման նպատակով:
13. Ապահովել որակի ապահովման գործընթացների միջև փոխկապակցվածություն՝ սահմանելով հստակ մեխանիզմներ, որոնց միջոցով բացահայտված խնդիրները վերաձվում են կոնկրետ բարելավման գործողությունների և ենթարկվում են հետագա գնահատման:
14. Համակարգել գործատուներից ստացվող հետադարձ կապի հավաքագրումը և կիրառումը՝ այն դարձնելով փաստաթղթավորված և ծրագրի վերանայման գործընթացում կիրառելի տեղեկատվության աղբյուր:

Փորձագիտական խումբ

1. **Նաիրա Հունանյան**
2. **Իշխան Սոխակյան**
3. **Գոհար Մկրտչյան**
4. **Թերեզա Ղազարյան**
5. **Զվարթ Բաբայան**

2 հունիսի, 2026թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ծրագրային հավատարմագրման շրջանակում արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի¹ կողմից.

1. **Նաիրա Հունանյան** - կենսաբանական գիտությունների թեկնածու, «Հյուսվածաբանություն, Էմբրիոլոգիա և Բջջաբանություն» առարկայի դասախոս Մխիթար Գոշ հայ-ռուսական միջազգային ամալսարանում և Ավանդական բժշկության համալսարանում, Լ. Ա. Օրբելու անվան ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտ ավագ գիտաշխատող, փորձագիտական խմբի անդամ:
2. **Իշխան Սոխակյան** - բժիշկ անեսթեզիոլոգ-ռեանիմատոլոգ, բժշկական գիտությունների թեկնածու, Բժշկագիտության և Ֆունդամենտալ բժշկության միջազգային ակադեմիայի ամբիոնի պրոֆեսոր, փորձագիտական խմբի անդամ,
3. **Գոհար Մկրտչյան** - բանասիրական գիտությունների թեկնածու, Հայկական բժշկական ինստիտուտ որակի ապահովման կենտրոնի ղեկավար, փորձագիտական խմբի անդամ,
4. **Թերեզա Ղազարյան** - բժիշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգ, Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջ դասախոս, փորձագիտական խմբի անդամ,
5. **Զվարթ Բաբայան**- Արարատի տարածաշրջանային պետական քոլեջի ուսանող, ուսանող-փորձագետ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ **Անահիտ Տերտերյանը և Լիանա Ալավերդյանը:**

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողները, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ծրագրային հավատարմագրում անցնելու համար 2025 թվականի ապրիլի 11-ին ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով, քոլեջների՝ ծրագրային ինքնավերլուծություն իրականացնելու առաջին փորձառության իրականացումը՝ ՈԱԱԿ-ը առկա և առցանց ձևաչափով կազմակերպել է

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

աշխատաժողովներ՝ հավատարմագրվող ուսումնական հաստատությունների ներկայացուցիչների համար:

Աշխատաժողովների ընթացքում քոլեջներին ներկայացվել են.

- ծրագրային հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈԻ հաստատությունների համար,
- ծրագրային հավատարմագրման հարցաշարը և ինքնավերլուծության ձևաչափը,
- SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները:

Ինքնավերլուծության իրականացման աշխատանքների ընթացքում քոլեջներին տրամադրվել է նաև ընթացիկ խորհրդատվական աջակցություն: ՈԱԱԿ-ի նախաձեռնությամբ կազմակերպվել են միջանկյալ հանդիպումներ և խորհրդատվական քննարկումներ, որոնց նպատակն էր աջակցել հաստատություններին՝ ինքնավերլուծության որակի բարձրացման և ընթացիկ խնդիրների լուծման հարցում:

Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջի «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է 2025 թվականին հոկտեմբերի 13-ին: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնաօժանդակ համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈԻՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց:

Նախնական այց

2025 թվականի նոյեմբերի 11-ին հանդիպում է տեղի ունեցել Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը², ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2025 թվականի նոյեմբերի 24-ից 25-ն ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկլուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով:

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

Առաջնորդվելով փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, պրակտիկաների, ռեսուրսների դիտարկում³, փաստաթղթերի⁴ դիտարկում և այլն:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը: Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամների հաստատումից հետո նախնական զեկույցը տրամադրվել է քոլեջին 2026 թվականի մայիսի 8-ին: Քոլեջը նախնական զեկույցի վերաբերյալ դիտարկումներ չի ներկայացրել: Փորձագիտական զեկույցը վերջնականացվել է Քոլեջին է տրամադրվել 2026 թվականի հունիսի 2-ին:

Փորձագիտական խմբի համակարգող

Անահիտ Տերտերյան

Լիանա Ալավերդյան

2 հունիսի, 2026թ.

³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

⁴ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

1. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. Մասնագիտության կրթական ծրագիրը (այսուհետ՝ ՄԿԾ) համապատասխանում է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի, որակավորման բնութագրի և պետական կրթական չափորոշի պահանջներին, ինչպես նաև ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը:

Փորձագիտական վերլուծություն: Երևանի հենակետային պետական բժշկական քոլեջի առաքելությունն է պատրաստել միջին մասնագիտական բժշկական ոլորտի խոր գիտելիքներով, գործնական կարողություններով և հմտություններով, նորագույն տեխնոլոգիաներին տիրապետող, համամարդկային և հայրենասիրական արժեքներով օժտված, աշխատաշուկայի ժամանակակից պահանջներին և միջազգային չափանիշներին համապատասխան մրցունակ մասնագետներ: Սահմանված առաքելության իրականացման նպատակով քոլեջը որոշակիներն ուսումնասիրում է աշխատաշուկայի պահանջները, իրականացնում կրթական ծրագրի արդիականացում և ձգտում է ապահովել դրանց համապատասխանությունը ոլորտի զարգացումներին: Կրթական ծրագրի նկատմամբ հետաքրքրությունը տարեցտարի աճում է, ինչի մասին վկայում է ուսանողների թվի կայուն աճը. 2022–2023 ուստարում՝ 766 ուսանող, 2023–2024 ուստարում՝ 929, իսկ 2024–2025 ուստարում՝ 991 ուսանող: Ուսանողների թվի աճին զուգընթաց քոլեջը ձեռնարկում է միջոցառումներ ռեսուրսների բարելավման և նոր մասնագետների ներգրավման ուղղությամբ՝ կրթական գործընթացի շարունակական ապահովման նպատակով: Միևնույն ժամանակ ուսանողների մեծաքանակության և տարածքային սահմանափակումների պատճառով ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է երկիերթ համակարգով: Բացի այդ, որոշ մոդուլներ իրականացվում են նաև կլինիկական բազաներում (օրինակ՝ «Քույրական գործը մանկաժողովուրդում», «Քույրական գործը թերապիայում» առանձին բաժիններ): Ուսանողների թվի աճին զուգահեռ միաժամանակ արձանագրվում է շրջանավարտների պահանջարկի աճ աշխատաշուկայում, ինչի մասին վկայում է մասնագիտական զբաղվածության ցուցանիշների դրական դինամիկան՝ 2021–2022 թթ.՝ 57%, 2022–2023 թթ.՝ 69%, 2023–2024 թթ.՝ 80%:

Քույրական գործ ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքների գնահատման նպատակով իրականացված քարտեզագրումը ցույց է տալիս, որ ուսանողների ձեռքբերումները հիմնականում ներկայացված են ծանոթացման և պրակտիկ կիրառման մակարդակներով, մինչդեռ լիարժեք տիրապետման մակարդակը սահմանափակ է արտացոլված: Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խմբի դիտարկումները ցույց են տալիս, որ ուսանողների զգալի մասը գործնականում ցուցաբերում է մասնագիտական հմտությունների բավարար մակարդակ, ինչի արդյունքում փորձագիտական խումբը գտնում է, որ խնդիրը առավելապես պայմանավորված է քարտեզագրման մոտեցումների ոչ լիարժեք հստակեցմամբ: Նույն խնդիրը արձանագրվում է նաև դասավանդման և գնահատման մեթոդների քարտեզագրման գործընթացում, որտեղ կիրառվող մեթոդները հաճախ ներկայացված են ընդհանրացված ձևով և ամբողջությամբ չեն արտացոլում տարբեր վերջնարդյունքների առանձնահատկությունները: Այս համատեքստում անհրաժեշտ է

վերանայել և հստակեցնել վերջնարդյունքների, դասավանդման և գնահատման մեթոդների քարտեզագրումը՝ ապահովելով դրանց միջև հստակ և իրական կապ:

Կրթական ծրագիրը հիմնված է համանուն պետական կրթական չափորոշչի վրա՝ հիմնականում պահպանելով դրա տրամաբանությունը: Բացառություն է կազմում «Քույրական գործը թերապիայում. մարսողական և արտագատական համակարգերի հիվանդություններ» մոդուլը, որի ժամաքանակը սահմանված 60-ի փոխարեն ավելացվել է մինչև 78 ժամ՝ գաստրոէնտերոլոգի հետ խորհրդակցությունների արդյունքում, քանի որ սահմանված ժամանակահատվածը բավարար չի եղել մոդուլային ծրագրով նախատեսված բոլոր վերջնարդյունքների լիարժեք ապահովման համար: Բացի այդ, խորհրդատվական ժամերը ավելացվել են (300-ից՝ 400), և բացակայություններ ունեցող բոլոր ուսանողների համար ապահովվում է նյութի կրկնակի ուսումնասիրություն:

Տեսական և գործնական ժամերի բաշխումը ընդհանուր մասնագիտական առարկաներում կազմում է մոտավորապես $\frac{1}{2}$ հարաբերակցություն, իսկ հատուկ մասնագիտական մոդուլներում՝ $\frac{1}{2}$ -ից մինչև $\frac{1}{4}$, ինչպես նաև առկա են ամբողջությամբ գործնական մոդուլներ (օրինակ՝ «Քույրական գործը անհետաձգելի իրավիճակներում», «Քույրական գործի հիմունքներ . մարմնի բիոմեխանիկա» և այլն): Այս մոտեցումը նպաստում է գործնական կարողությունների զարգացմանը:

Քոլեջում ուսուցումը կազմակերպվում է ցիկլային տրամաբանությամբ: Նախկինում տեսական և գործնական բաղադրիչները դասավանդվել են տարբեր դասախոսների կողմից, սակայն հետագայում ձևաչափը վերանայվել է, և ներկայումս դրանք իրականացվում են մեկ դասախոսի կողմից՝ հաջորդական տրամաբանությամբ. սկզբում ամբողջությամբ ուսումնասիրվում է տեսական մասը, այնուհետև անցում է կատարվում գործնական բաղադրիչին: Քոլեջի դիտարկմամբ այս մոտեցումը նպաստում է ուսումնառության վերջնարդյունքների ապահովմանը և ուսանողների կողմից նյութի ավելի արդյունավետ յուրացմանը, ինչն արձանագրվել է նաև ուսանողների կողմից առաջընթացի և գոհունակության ուսումնասիրությունների արդյունքում:

2025 թվականին վերանայվել է ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով ուսանողների դժվարությունները: Մասնավորապես, «Մանրէաբանության հիմունքներ» և «Հիգիենայի հիմունքներ» մոդուլները տեղափոխվել են երրորդ կուրս, իսկ ընդհանուր զարգացվածության առարկաները՝ ավելի վաղ փուլ: Այս որոշումը հիմնավորվում է նրանով, որ այդ առարկաները ցիկլային չեն (ընդհանուր զարգացվածության առարկաները ցիկլային չեն), բացի այդ տվյալ մոդուլներում արձանագրվել են ուսանողների ցածր առաջադիմություն: Միննույն ժամանակ փորձագիտական խումբը նշում է, որ օրինակ՝ Մանրէաբանությունը, հիմքային նշանակություն ունի Քույրական գործի հիմունքներ. ինֆեկցիոն վերահսկողության հիմունքներ մոդուլի հետագա մասնագիտական ուսուցման համար, և դրա տեղափոխումը պահանջում է արդյունավետության հետագա գնահատում՝ հնարավոր ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է նաև մոդուլների դասավորվածության տրամաբանական հաջորդականության որոշակի անհամապատասխանություն: Մասնավորապես՝ «Ամոքիչ խնամք» մոդուլը դասավանդվում է երրորդ կուրսի առաջին կիսամյակում՝ մինչև «Ընդհանուր հոգեբանության» և «Բժշկական հոգեբանության» մոդուլների

ուսումնասիրությունը, մինչդեռ դրա արդյունավետ յուրացման համար ուսանողներին անհրաժեշտ են համապատասխան հոգեբանական գիտելիքներ (սթրես, ցավի ընկալում, վարքային առանձնահատկություններ և այլն): Այս համատեքստում փորձագիտական խումբը գտնում է, որ նպատակահարմար է վերանայել մոդուլների դասավորվածությունը՝ ապահովելով անհրաժեշտ հիմքային գիտելիքների նախնական ձևավորումը:

Խումբը նշում է, որ քոլեջի և գործատուների հետ համագործակցությունը ակտիվ է և ունի բովանդակային ազդեցություն կրթական ծրագրի վրա: Գործատուների առաջարկների հիման վրա մոդուլային ծրագրերում կատարվել են փոփոխություններ՝ ներառելով արդիական թեմաներ (օրինակ՝ Քովիդ-19, տուբերկուլյոզ, մանկական հիվանդություններ և այլն), ինչպես նաև վերանայվել են մոդուլային ծրագրերի բովանդակությունը (ախտահանման լուծույթներ, թափոնների տեսակավորում և այլն)՝ համապատասխանեցնելով առողջապահական ոլորտի ներկայիս զարգացումներին: Քոլեջը նաև համագործակցում է «Ալցհայմեր Հայաստան» ՀԿ-ի հետ՝ ուսումնասիրելով միջազգային փորձը և վերանայելով «Քույրական գործը հերիատրիայում» մոդուլը: Սակայն իրականացվող փոփոխությունները դեռևս գտնվում են ընթացքի մեջ, և դրանց արդյունավետության գնահատում առկա չէ: Բացի այդ, ՄՈՒՀ-ը ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի եզրակացությունների և գործատուների շրջանում իրականացված հարցումների հիման վրա արձանագրել է ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը առավել մեծ ուշադրություն դարձնելու անհրաժեշտությունը, ինչի արդյունքում քոլեջը ձեռնարկել է քայլեր՝ դասավանդման ընթացքում ապահովելու մանիպուլյացիաների բազմակի և համակարգված իրականացումը:

Կրթական ծրագրի շրջանակում քոլեջը իրականացրել է բենչմարքինգ հայաստանյան տարբեր կրթական հաստատությունների հետ, սակայն այն հիմնականում սահմանափակվել է ուսումնական պլանների և մոդուլային ծրագրերի համեմատությամբ և չի ունեցել նպատակային ու խորքային բնույթ: Առանձին դեպքերում, մասնավորապես Սանկտ Պետերբուրգի բժշկական քոլեջի հետ համագործակցության արդյունքում, այն բերել է կոնկրետ փոփոխությունների՝ «Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ» մոդուլի ժամաքանակի և բովանդակության ընդլայնման տեսքով: Այնուամենայնիվ, ընդհանուր առմամբ բենչմարքինգը դեռևս չի օգտագործվում որպես ծրագրի համակարգային բարելավման գործիք: Այս տեսանկյունից փորձագիտական խումբը կարևորում է բենչմարքինգի առավել նպատակային իրականացումը՝ նախ հստակեցնելով ծրագրի խնդիրները, ապա ընտրելով այն ուսումնական հաստատությունները, որոնք տվյալ ուղղություններով ունեն ավելի արդյունավետ փորձ, ուսումնասիրելով այդ արդյունավետության պատճառները և ադապտացնելով դրանք տեղական պայմաններին: Միայն նման մոտեցման դեպքում բենչմարքինգը կարող է դառնալ իրական բարելավման գործիք:

Եզրահանգում. Հաշվի առնելով, որ կրթական ծրագիրը հիմնականում կառուցված է պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան, առկա է ծրագրի պարբերական վերանայման և արդիականացման գործընթաց՝ հիմնված աշխատաշուկայի ուսումնասիրության և գործատուների հետ համագործակցության վրա, ինչպես նաև արձանագրվում են ուսանողների թվի և շրջանավարտների զբաղվածության աճի դրական միտումներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է**

չափանիշի պահանջներին, սակայն վերջնարդյունքների լիարժեք ապահովման, մոդուլների տրամաբանական հաջորդականության և ծրագրի բարելավման մեխանիզմների արդյունավետության գնահատման ուղղությամբ առկա են խնդիրներ, որոնք պահանջում են հետագա համակարգային լուծումներ:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

2. ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ն ապահովված է մասնագիտական անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող դասախոսական կազմով՝ ՄԿԾ-ի նպատակներն իրականացնելու համար:

Փորձագիտական վերլուծություն: «Քույրական գործ» ՄԿԾ-ում դասավանդում է 189 դասախոս, որոնք ընդգրկված են մասնագիտական, հումանիտար-սոցիալտնտեսագիտական, ընդհանուր բնագիտական և հանրակրթական մոդուլներում և առարկաներում: Դասախոսական կազմի 85%-ը հիմնական դասախոսներ են, 5%-ը՝ համատեղությամբ, իսկ 10%-ը՝ ժամավճարային, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել ուսումնական գործընթացի կայունություն և շարունակականություն: Վերջին երեք տարիներին մրցությային կարգով ներգրավվել է 29 նոր դասախոս, որը ներառել է թե՛ հանրակրթական բլոկը, թե՛ հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր բնագիտական բլոկը՝ և թե՛ մասնագիտական մոդուլներ, որը նպաստել է կադրային ներուժի թարմացմանը: Հիմնական դասախոսական կազմի շուրջ 60%-ը ունեն 15 տարի և ավելի աշխատանքային փորձառություն: Մեկ մոդուլային ծրագրի ուղղությամբ քոլեջն ունի մի քանի դասախոսներ, որը անհրաժեշտության դեպքում հնարավորություն է տալիս ապահովել փոխարինելիություն: Քոլեջը ունի նաև համագործակցություն գործատուների հետ, որը հնարավորություն տալիս ներգրավել նաև մասնագետներ ոլորտից: Քոլեջն ունի նաև կադրային ռեզերվ:

ՄՈՒՀ-ում կրթությունը կազմակերպվում է ցիկլային համակարգով, և քոլեջը կարևորում է հիմնական դասախոսական կազմի դերը՝ փորձելով նվազեցնել կախվածությունը պրակտիկ ոլորտի մասնագետներից: Միևնույն ժամանակ իրականացվում են քայլեր նաև պրակտիկ ոլորտի մասնագետների ներգրավման ուղղությամբ. օրինակ՝ «Արմենիա» ԲԿ-ից ներգրավվել են նյարդաբան, հոգեբույժ և վիրաբույժ: Քոլեջն ունի նաև քաղաքականություն՝ մասնագիտական մոդուլների շրջանակում ապահովել առնվազն մեկ պրակտիկ մասնագետի ներգրավվածություն: Ընդհանուր առմամբ Քույրական գործ ՄԿԾ-ով ներգրավված է մոտ 10 պրակտիկ ոլորտի մասնագետ, ինչը նպաստում է տեսական և գործնական բաղադրիչների կապի ապահովմանը: Միևնույն ժամանակ ուսանողների թվի շարունակական աճի պայմաններում պրակտիկ ոլորտի մասնագետների սահմանափակ քանակը կարող է ռիսկեր առաջացնել բոլոր ուսանողների գործնական ուսուցման և անհատական ուղղորդման լիարժեք ապահովման տեսանկյունից: Դասախոսական կազմից 5-ը ունեն գիտությունների թեկնածուի աստիճան, իսկ 1-ը՝ դոցենտի գիտական կոչում:

Դասախոսական կազմի վերլուծությունը ցույց է տալիս նաև որոշ անհամապատասխանություններ դասավանդվող մոդուլների և դասախոսների մասնագիտական որակավորման միջև (օրինակ՝ Քույրական գործը հերիատրիայում՝ մանկաբույժի կողմից, աղետների բժշկություն և քաղաքացիական պաշտպանություն՝ մանկաբարձի կողմից, Քույրական գործը մաշկային և սեռավարակ հիվանդությունների ժամանակ՝ կենսաբանություն/քիմիա դասավանդողի կողմից): Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ նման մոտեցումը կարող է ռիսկային լինել տվյալ մոդուլների խորքային դասավանդման և արդյունավետության համար:

Դասախոսական կազմի արդյունավետության գնահատման հիմնական մեխանիզմներն են ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումները, դասալսումները և փոխադարձ դասալսումները՝ ըստ ամբիոնների կազմած ժամանակացույցի, որոնք կարող են լինել ինչպես պլանավորված, այնպես էլ երբեմն ըստ անհրաժեշտության: Դասալսումները իրականացվում են ինչպես նույն ամբիոնի ներսում, այնպես էլ միջամբիոնային ձևաչափով, իսկ դասալսման թերթիկները ներառում են դիտարկումների և առաջարկությունների հատվածներ, ինչը հնարավորություն է տալիս արձանագրել դասավանդման գործընթացի ուժեղ և բարելավման ենթակա կողմերը: Դասալսումների արդյունքները ցույց են տալիս, որ ընդհանուր առմամբ դասավանդումը գնահատվում է բավարար, սակայն արձանագրվում են որոշակի բարելավման ուղղություններ, մասնավորապես՝ գնահատման արդյունքների ոչ լիարժեք մեկնաբանություն, պասիվ ուսանողների բավարար ներգրավվածության խնդիր, ինչպես նաև գործնական առաջադրանքների բազմակի իրականացման և ակտիվ ուսուցման մեթոդների կիրառման անհրաժեշտություն: Անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում են նաև կրկնակի դասալսումներ՝ ապահովելու համար դիտարկումների հասցեականությունը և դրանց վրա հիմնված բարելավումները: Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խմբի կողմից իրականացված դասալսումները ցույց են տալիս, որ դեռևս առկա են սահմանափակ հնարավորություններ գործնական հմտությունների ձևավորման գործընթացում, մասնավորապես՝ ուսանողներին նույն գործնական առաջադրանքը բազմակի իրականացնելու հնարավորությունների ապահովման, ձևավորող գնահատում իրականացնելու տեսանկյունից, ինչը կարևոր է մասնագիտական կարողությունների ամբողջական և անսխալ կատարման կարողության ձևավորման համար: Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ քոլեջը առավել մեծ ուշադրություն դարձնի տվյալ գործոնին՝ ապահովելով նաև դասախոսների համապատասխան վերապատրաստում՝ ուղղված ուսումնառության վերջնարդյունքներին համահունչ ալգորիթմների և գնահատման թերթիկների մշակմանը, ինչպես նաև դրանց հիման վրա ձևավորող գնահատման արդյունավետ իրականացմանը: Սա հատկապես կարևոր է՝ հաշվի առնելով, որ ներկայումս դասախոսական կազմի համար չեն իրականացվում մասնագիտացված վերապատրաստումներ, որոնք ուղղված կլինեն կոնկրետ մասնագիտական մոդուլների շրջանակում ուսումնառության վերջնարդյունքների և գործնական կարողությունների գնահատման գործիքների կիրառմանը:

Դասավանդման լավագույն փորձի տարածման նպատակով կազմակերպվում են բաց դասեր, որոնց ընթացքում ներգրավվում են այլ դասախոսներ, ինչպես նաև իրականացվում են ներամբիոնային սեմինարներ: Բացի այդ, քոլեջում իրականացվում են ներքին վերապատրաստումներ տարբեր մասնագիտական ուղղություններով («Հենաշարժական համակարգի խնդիրներ», «Վիրաբուժություն», «Մանկաբարձություն և գինեկոլոգիա», «Աչքի և

ԼՕՌ հիվանդություններ» և այլն), որոնք նպաստում են դասախոսների մասնագիտական և մեթոդական կարողությունների զարգացմանը:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում դասախոսական կազմից 94-ը մասնակցել են տարբեր վերապատրաստումների: Դրանցից 31-ը եղել են մասնագիտական (բժշկական) ուղղվածության՝ ներառելով կլինիկական թեմաներ՝ համաճարակաբանություն, թերապիա, վիրաբուժություն և առողջապահական ծառայությունների կազմակերպում: 20 դասախոս մասնակցել են մանկավարժական վերապատրաստումների՝ ուղղված դասավանդման ժամանակակից մեթոդների, ուսանողակենտրոն կրթության և կրթական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման զարգացմանը, իսկ 17 դասախոս ընդգրկված են եղել կառավարման և կազմակերպչական կարողությունների զարգացման ծրագրերում: Պրակտիկ ոլորտի դասախոսական կազմը մասնակցում է նաև տեղական և միջազգային կոնֆերանսների:

Ընդհանուր առմամբ միայն 2024-2025 ուսումնական տարում վերապատրաստումների նպատակով քոլեջը տրամադրել է բյուջեի 0.176%-ը, ինչը վկայում է, որ քոլեջը որոշակիորեն կարևորում է դասախոսական կազմի մասնագիտական շարունակական զարգացումը:

2020թ. քոլեջը հաստատել է սկսնակ դասախոսների խրախուսման ընթացակարգ, ինչպես նաև գործում է սկսնակ մանկավարժների դպրոց, որը մեթոդաբանական աջակցություն է տրամադրում մանկավարժական որակավորում չունեցող դասախոսներին՝ կազմակերպելով համապատասխան վերապատրաստումներ դասավանդման և գնահատման ուղղությամբ: Նոր ընդունվող դասախոսներին տրամադրվում է նաև մենթորական աջակցություն՝ մեթոդաբանական, փաստաթղթային և ծրագրային հարցերում: Նման մոտեցումները նպաստում են դասախոսների մանկավարժական կարողությունների ձևավորմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ կրթական ծրագիրը հիմնականում ապահովված է կայուն և փորձառու դասախոսական կազմով, առկա են դասախոսական կազմի շարունակական մասնագիտական և մեթոդական զարգացման հնարավորություններ, ինչպես նաև ներդրվել են դասախոսական կազմի գնահատման և աջակցության բազմաբաղադրիչ մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է** չափանիշի պահանջները, սակայն արձանագրվում են որոշ ռիսկեր՝ կապված առանձին մոդուլներում դասախոսների մասնագիտական որակավորման և դասավանդվող բովանդակության համապատասխանության, ինչպես նաև գործնական հմտությունների ձևավորման և ձևավորող գնահատման մեխանիզմների լիարժեք կիրառման հետ, որոնք պահանջում են նպատակային բարելավման քայլեր:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

3. ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ի շրջանակում կիրառվող դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներն ապահովում են ուսանողների մոտ ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների ձեռքբերումը:

Փորձագիտական վերլուծություն: Քոլեջը ՄԿԾ վերջնարդյունքների և դասավանդման մեթոդների քարտեզագրմամբ ցույց է տալիս այն հիմնական մեթոդները, որոնք կիրառվում են վերջնարդյունքների ապահովման համար: Բոլոր վերջնարդյունքների համար նշված են տեսական և գործնական նյութի հաղորդում, ինչպես նաև գործնական միջամտությունների ցուցադրում: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը կարիք ունի հստակեցնելու դասավանդման մեթոդները՝ յուրաքանչյուր վերջնարդյունքի ձևավորման համար (օրինակ՝ սիմուլացիա, դեպքերի հիման վրա ուսուցում (case-based learning), ալգորիթմային ուսուցում և այլն)՝ ապահովելով դրանց նպատակային և համահունչ կիրառումը: Նման մոտեցումը հնարավորություն կտա հստակ կապ հաստատել դասավանդման մեթոդների և ուսումնառության վերջնարդյունքների միջև, ինչպես նաև գնահատել կիրառվող մեթոդների արդյունավետությունը՝ հասկանալու, թե դրանք որքանով են նպաստում ուսանողների մասնագիտական կարողությունների ձևավորմանը և կայուն զարգացմանը:

Դասալսումներից պարզ դարձավ, որ գործնական կարողությունների ձևավորման հիմնական մեխանիզմը ալգորիթմների կիրառումն է: Լսարանները հազեցած են համապատասխան ռեսուրսներով, որոնք հնարավորություն են տալիս ցուցադրել և իրականացնել գործնական հմտությունները: Մինևույն ժամանակ դիտարկումները ցույց տվեցին, որ ալգորիթմների կիրառման մոտեցումները տարբեր դասախոսների մոտ միատեսակ չեն. մի մասի մոտ կիրառվում են արդիականացված և ժամանակակից ալգորիթմներ, մինչդեռ մյուսների մոտ պահպանվում են հին մոտեցումներ: Բացի այդ, ոչ բոլոր դասախոսներն են ապահովում ալգորիթմների և չեքլիստերի ամբողջական կիրառումը՝ սկզբից մինչև վերջ: Առանձին դեպքերում դասախոսը կամայականորեն ընտրում է ալգորիթմի մի հատված և ուսանողը սկսում է գործողությունը այդ հատվածից՝ բաց թողնելով նախորդ քայլերը: Արդյունքում խախտվում է գործողությունների հաջորդականությունը, ինչը կարող է չապահովվել հմտության ամբողջական ձևավորումը: Բացի այդ, ալգորիթմներում երբեմն մեկ քայլում ներառվում են մի քանի գործողություններ, ինչը բարդացնում է դրա իրականացումը: Օրինակ՝ անհասներին զոնդով կերակրման դեպքում մեկ քայլում ներառված են մի շարք գործողություններ (նյութերի պատրաստում, ջերմաստիճանի ապահովում և այլն), որոնք ենթադրում են առանձին ենթագործողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քայլերը անհրաժեշտ է մասնատել մեկ գործողության մակարդակով՝ դասավանդման և գնահատման գործընթացը պարզ և արդյունավետ դարձնելու համար:

Դասավանդման կազմակերպման տեսանկյունից ուսանողների խմբերը հիմնականում կազմված են մինչև 12 հոգուց, իսկ որոշ մոդուլներում բաժանվում են ավելի փոքր խմբերի: Ինչ վերաբերում է դասավանդման գործընթացին, ապա ինտենսիվ թերապիայի մոդուլի շրջանակում ներդրվել են միջազգային փորձի առանձին տարրեր, մասնավորապես՝ Բելգիայի փորձառության հիման վրա կիրառվում է սիրտ-թոքային վերակենդանացման (ՍԹՎ) ուսուցման կայանային (station-based) մոտեցումը: Դասավանդումը կազմակերպվում է միաժամանակ գործող մի քանի կայաններով, որտեղ առանձին ասիստենտների աջակցությամբ

ուսանողները զուգահեռ իրականացնում են գործնական գործողություններ և ստանում անմիջական հետադարձ կապ, ինչը նպաստում է գործնական կարողությունների առավել ակտիվ ձևավորմանը:

Սակայն նման արդյունավետ և ինտենսիվ ուսուցման մոդելը համակարգված ձևով չի կիրառվում բոլոր մոդուլներում: Միննույն ժամանակ առկա ուսումնական ռեսուրսները մեծ մասամբ հնարավորություն են տալիս նման մոտեցման կիրառումը ընդլայնել նաև այլ մոդուլներում՝ բացառությամբ առանձին դեպքերի (օրինակ՝ մանկաբարձություն), որտեղ սահմանափակումներ կան մանեկենների քանակի հետ կապված:

Քոլեջում կիրառվում են նաև համագործակցային ուսուցման մեթոդներ, որոնց շրջանակում ուսանողները հանդես են գալիս տարբեր դերերով (կատարող, պացիենտ, գնահատող)՝ ապահովելով գործընթացի բազմակողմ դիտարկում և փոխադարձ ուսուցում: Ուսանողներից մեկը իրականացնում է գործողությունը, մյուսը հետևում է ալգորիթմի ճիշտ իրականացմանը՝ կատարելով գնահատողի դեր:

Ինչ վերաբերում է ուսանողներին տրամադրվող ուսումնառության նյութերին և դասագրքերին, ապա ուսումնական գրականության զգալի մասը մշակվում և թարմացվում է քոլեջի դասախոսական կազմի կողմից, ինչը դրական է բովանդակության տեղայնացման և վերահսկելիության տեսանկյունից: Միննույն ժամանակ դիտարկումները ցույց են տալիս, որ առկա գրականության մի մասը երբեմն չի համապատասխանում արդիական պահանջներին և ունի վերանայման կարիք, մասնավորապես՝ մանկաբուժության, վիրաբուժության և այլ մոդուլների շրջանակում: Քոլեջը արձանագրել է տվյալ խնդիրը և նախաձեռնել է գրականության վերանայման և վերահրատարակման գործընթաց, ինչը կարող է նպաստել ուսումնական նյութերի արդիականացմանը և ուսումնառության որակի բարձրացմանը:

Դասավանդման մեթոդների որակի գնահատումը քոլեջում իրականացվում է հիմնականում հարցումների և դասալսումների միջոցով: Դասալսումների արձանագրությունները ցույց են տալիս, որ դիտարկումները հիմնականում ընդհանուր բնույթի են (օրինակ՝ ուսանողների ներգրավվածության բարձրացում և այլն) և չեն անդրադառնում դասախոսի կողմից կիրառվող մեթոդների, ինչպես նաև ալգորիթմների և չեքիստերի արդյունավետ ու ամբողջական կիրառման գնահատմանը: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ այս ուղղությամբ առավել նպատակային և խորքային վերլուծության բացակայությունը սահմանափակում է դասավանդման մեթոդների արդյունավետության լիարժեք գնահատումը: Այս կողմերի վրա կենտրոնացումը հնարավորություն կտա ՄՈՒՀ-ին բարելավել ալգորիթմահեն դասավանդման կազմակերպումը, ինչպես նաև գնահատման գործընթացի որակը՝ ապահովելով դրա կապը ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ կրթական ծրագրի շրջանակում կիրառվում են բազմազան դասավանդման մեթոդներ, առկա են գործնական հմտությունների ձևավորմանը նպաստող համապատասխան ռեսուրսներ, ներդրվել են ժամանակակից ուսուցման առանձին մոտեցումներ (ներառյալ միջազգային փորձի կիրառումը), ինչպես նաև իրականացվում են դասավանդման գործընթացի գնահատման և ուսումնառության նյութերի պարբերական վերանայման քայլեր՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է չափանիշի պահանջները**, սակայն անհրաժեշտ է առավել հստակեցնել դասավանդման

մեթոդների կապը ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ, ապահովել ալգորիթմահեն ուսուցման միատեսակ և ամբողջական կիրառումը, ինչպես նաև խորացնել դասավանդման մեթոդների գնահատման մեխանիզմները՝ բարձրացնելու դրանց արդյունավետությունը:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

4. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ն ունի ակադեմիական ազնվությանը նպաստող գնահատման համակարգ, ինչը թույլ է տալիս հավաստել ուսանողի առաջընթացը և ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների ձևավորումը և ձեռքբերումը:

Քույրական գործ ՄԿԾ-ի վերջնարդյունքների գնահատման հավաստիությունը ցույց տալու նպատակով քոլեջը իրականացրել է քարտեզագրում: Սակայն քարտեզագրման արդյունքները ցույց են տալիս, որ բոլոր վերջնարդյունքների համար կիրառվում են միևնույն ընդհանուր մոտեցումները (տեսական գիտելիքների բնութագրում, գործնական կարողությունների ցուցադրում), որոնք լիարժեք չեն արտացոլում յուրաքանչյուր վերջնարդյունքի առանձնահատկությունները: Գնահատման մեթոդները պետք է ուղղակիորեն համադրվեն տվյալ վերջնարդյունքի բնույթի և ակնկալվող կարողությունների հետ: Մասնավորապես, կլինիկական մտածողության, իրավիճակային վերլուծության և որոշումների կայացման կարողությունների ձևավորումն ու գնահատումը պահանջում են ավելի բարձր մակարդակի, ինտեգրված և իրականությանը մոտեցված մեթոդներ: Այս համատեքստում, օրինակ՝ ծանր և սահմանային վիճակում գտնվող հիվանդների գնահատման և անհետաձգելի օգնության ցուցաբերման հետ կապված վերջնարդյունքների համար նպատակահարմար է կիրառել սիմուլացիոն, սցենարահեն (scenario-based) և իրավիճակային (case-based) գնահատման մեթոդներ, որոնք հնարավորություն են տալիս չափել ուսանողների գործնական պատրաստվածությունը, կլինիկական դատողությունը և արագ ու հիմնավորված որոշումներ կայացնելու կարողությունը:

Քույրական գործ կրթական ծրագրում գնահատումը իրականացվում է ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ վերջնական ձևաչափերով՝ 10 բալային սանդղակով, որը հետագայում դասակարգվում է որպես բավարար, լավ և գերազանց:

Գործնական կարողությունների գնահատումը հիմնականում իրականացվում է գնահատման թերթիկների (check list-երի) միջոցով՝ «կատարված է/կատարված չէ» (+/-) նշումներով: Չնայած որոշ գնահատման թերթիկներում սահմանված են նաև միավորային սանդղակներ, գործնականում դրանք չեն կիրառվում, ինչի արդյունքում հնարավոր չի լինում տարբերակել կատարման որակը և բացահայտել ուսանողի դժվարությունները: Միևնույն ժամանակ գնահատման թերթիկների կառուցվածքը միշտ չէ, որ արտացոլում է գործողությունների տրամաբանական հաջորդականությունը և գործընթացի ամբողջականությունը: Օրինակ՝ պրեանալիտիկ փուլը (հիվանդի նույնականացում, փաստաթղթերի ճշգրտում) և բուն մանիպուլացիան չեն տարանջատվում որպես առանձին

գնահատվող կարողություններ: Նմանապես, որոշ կարևոր բաղադրիչներ, ինչպիսիք են բուժաշխատողի անվտանգությունը կամ ինֆեկցիոն վերահսկման պահանջները, միշտ չէ, որ ներառված են գնահատման մեջ: Փորձագիտական խումբը ընդգծում է, որ գնահատման թերթիկները անհրաժեշտ է վերանայել՝ ապահովելով դրանց կառուցվածքային ամբողջականությունը և չափելիությունը: Անհրաժեշտ է սահմանել յուրաքանչյուր քայլի կշիռը՝ տարբերակելով առաջնային և երկրորդային գործողությունները, ինչպես նաև յուրաքանչյուր քայլի համար սահմանել կատարման հստակ չափանիշներ՝ հետևյալ ձևաչափով.

- «կատարում է լիարժեք»՝ ապահովելով գործողության ամբողջական և ճիշտ հաջորդական իրականացում՝ առանց էական սխալների,
- «կատարում է թերություններով»՝ թույլ տալով ոչ էական շեղումներ, որոնք չեն խաթարում գործողության անվտանգությունն ու հիմնական արդյունքը,
- «չի կատարում»՝ չի իրականացնում գործողությունը կամ թույլ է տալիս լուրջ սխալներ, որոնք կարող են ազդել գործողության արդյունքի կամ պացիենտի անվտանգության վրա:

Միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր քայլի համար սահմանել հստակ դիտարկելի ցուցանիշներ և ներառել դիտարկումների հատված, որտեղ դասախոսը կկարողանա արձանագրել ուսանողի թույլ կողմերը՝ ապահովելով ձևավորող հետադարձ կապ և հետագա անհատական աշխատանք ուսանողի հետ:

Քուլեջում առկա են մոդուլներ, որոնք իրականացվում են նաև կլինիկական բազաներում (օրինակ՝ «Քույրական գործը մանկաժողովուրդում», «Քույրական գործը թերապիայում» առանձին բաժիններ): Մոդուլները ամփոփվում են քննական տոմսերով, որոնք բաղկացած են հինգ հարցից՝ ներառելով տեսական հարցեր, իրավիճակային խնդիրներ և գործնական առաջադրանքներ: Բոլոր հարցերը գնահատվում են հավասար միավորով, ինչի արդյունքում տեսական և իրավիճակային հարցերին ճիշտ պատասխանելու դեպքում գործնական բաղադրիչի կշիռը հարաբերականորեն նվազում է, և ուսանողի կողմից գործնական հմտությունների լիարժեք ցուցադրումը կարող է չազդել վերջնական գնահատականի վրա: Բացի այդ, իրավիճակային խնդիրները հիմնականում գնահատվում են դրանց վերլուծության հիման վրա, ինչը ամբողջությամբ չի արտացոլում ուսանողի գործնական կարողությունները: Ավելի արդյունավետ կլինի դրանք կազմակերպել սիմուլացիոն կամ մոդելավորված ձևաչափով, որպեսզի ուսանողը ոչ միայն բացատրի իր մոտեցումը, այլև գործնականում ցուցադրի իր՝ բուժքրոջ, մասնագիտական վարքագիծը տվյալ իրավիճակում:

Քուլեջը քույրական գործ կրթական ծրագրի արդյունավետությունը հասկանալու համար կիրառում է նաև արտաքին գնահատման մեխանիզմներ: ՄԿԾ-ի հիմքային մոդուլների (Քույրական գործի հինգ մոդուլներից) շրջանակում երկրորդ կուրսի ավարտին կազմակերպվում են միջանկյալ քննություններ՝ ցուցադրելով ինչպես գործնական կարողությունները, այնպես էլ գիտելիքները: Այդ գործընթացի համար ձևավորվում են հանձնաժողովներ, որոնցում ներգրավվում են նաև երկու գործատուներ բժշկական հաստատություններից (հիվանդանոցներ և պոլիկլինիկաներ): Այս մոտեցումը հնարավորություն է տալիս քուլեջին ստանալ գործատուների կողմից առավել օբյեկտիվ հետադարձ կապ ուսանողների մասնագիտական առաջընթացի վերաբերյալ, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում վերանայել և բարելավել դասավանդման և գնահատման գործընթացները:

Ինչ վերաբերում է պրակտիկաներին, ապա դրանք գնահատվում են հիմնականում ուսանողների հետ անմիջականորեն աշխատող բուժքույրերի կարծիքի հիման վրա: Առանձին բազաներում կիրառվում են նաև գործնական կարողությունները ստուգող գնահատման թերթիկներ (checklist-եր), ինչպես նաև մենթորները կատարում են ամենօրյա դիտարկումներ: Մակայն պրակտիկաների գնահատման միասնական համակարգ առկա չէ, ինչի արդյունքում տարբեր բազաներում կիրառվող մոտեցումները կարող են տարբերվել, ինչը կարող է սահմանափակել գնահատման համադրելիությունը և օբյեկտիվությունը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ նպատակահարմար է մշակել պրակտիկաների գնահատման միասնական ձևաչափ՝ սահմանելով հստակ կարողությունների ցանկ և դրանց գնահատման չափանիշներ: Այդ ձևաչափը կարող է ներառել բոլորային մոտեցում, որտեղ յուրաքանչյուր պրակտիկայի համար կսահմանվեն կոնկրետ գործողություններ և կարողություններ, իսկ գնահատումը կիրականացվի համատեղ՝ քոլեջի պատասխանատուի և կլինիկական մենթորի կողմից:

Փորձագիտական խմբի կողմից ուսանողների գործնական կարողությունների դիտարկման, ինչպես նաև նրանց հետ անցկացված մասնագիտական զրույցների արդյունքում պարզ դարձավ, որ ուսանողները հիմնականում ունեն ձևավորված գործնական կարողություններ և մասնագիտական մտածողություն:

Ինչ վերաբերում է Օբյեկտիվ կառուցվածքային կլինիկական քննության (OSCE) ներդրմանը, փորձագիտական խումբը նշում է, որ քոլեջն ունի դրա համար անհրաժեշտ նախնական ռեսուրսային բազա: Այնուամենայնիվ, համակարգի լիարժեք ներդրման համար անհրաժեշտ է մշակել սիմուլացիոն սցենարներ, ձևավորել կայանների կազմակերպման պատասխանատու խմբեր, իրականացնել առկա ռեսուրսների գնահատում և ապահովել դասախոսական կազմի համապատասխան վերապատրաստում: Ներկայումս սիմուլացիոն գնահատման առանձին տարրեր կիրառվում են սահմանափակ շրջանակում (օրինակ՝ ՄԹՎ-ի ուսուցման ընթացքում), սակայն այս մոտեցումը դեռևս համակարգված ձևով չի տարածվում բոլոր մոդուլներում:

Եզրահանգում. Հաշվի առնելով, որ կրթական ծրագրում ներդրված է բազմաբաղադրիչ գնահատման համակարգ, որը ներառում է ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ վերջնական գնահատումներ և հնարավորություն է տալիս գնահատելու թե՛ տեսական գիտելիքները, թե՛ գործնական կարողությունները, ինչպես նաև այն, որ ուսանողները հիմնականում տիրապետում են ծրագրով սահմանված հիմնական կարողություններին՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է** չափանիշի պահանջները, սակայն անհրաժեշտ է առավել հստակեցնել գնահատման մեթոդների կապը ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ, ապահովել գործնական հմտությունների գնահատման կառուցվածքային ամբողջականությունն ու տարբերակվածությունը, ինչպես նաև ներդնել միասնական և չափելի մոտեցումներ՝ մասնավորապես պրակտիկաների և սիմուլացիոն գնահատման համակարգերի շրջանակում՝ բարձրացնելու գնահատման գործընթացի օբյեկտիվությունն ու արդյունավետությունը:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

5. ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ի շրջանակում ապահովվում է կապը հետազոտական ու ստեղծագործական գործունեության և ուսումնասիրության միջև:

Փորձագիտական վերլուծություն: Հետազոտական գործունեությունը քոլեջի 2025-30 ռազմավարական նպատակների մաս է կազմում: Քոլեջը խրախուսում է հետազոտական գործունեությունը հատկապես դասախոսական անձնակազմի շրջանակում: Կրթական ծրագրի շրջանակում դասախոսների կողմից իրականացվող հետազոտական աշխատանքները պայմանականորեն բաժանվում են երկու հիմնական խմբի: Առաջին խումբը ներառում է հետազոտություններ, որոնք իրականացվում են դասախոսների՝ այլ հետազոտական կառույցներում ներգրավվածության և նրանց հետաքրքրությունների շրջանակում: Այս համատեքստում դասախոսական կազմը ակտիվորեն մասնակցում է տեղական և միջազգային գիտաժողովների՝ հանդես գալով զեկուցումներով: Մասնավորապես, մասնակցություն է ապահովվել ՌԴ Սոչի քաղաքում կայացած «Онкологический 2-ой конгресс»-ին, ԱՊՀ երկրների և Եվրագիայի ուռուցքաբանների և ճառագայթաբանների XI համագումարին, ինչպես նաև մի շարք միջազգային կոնֆերանսների՝ Բուդապեշտում (Հունգարիա), Պադուայում (Իտալիա), Թբիլիսիում (Վրաստան), Բրյուսելում (Բելգիա), Պորտուգալիայում և այլուր: Վերջին հինգ տարիների ընթացքում դասախոսական կազմի կողմից տպագրվել է շուրջ 28 գիտական աշխատանքներ: Սակայն իրականացված ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ հետազոտական ակտիվությունը հիմնականում կենտրոնացած է սահմանափակ թվով դասախոսների շրջանում, որոնք ունեն գիտական աստիճաններ և հրապարակված հոդվածների մեծ մասը չի առնչվում անմիջականորեն «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի բովանդակության հետ: Այնուամենայնիվ, գիտաժողովներին մասնակցած դասախոսները ստացված գիտելիքներն ու նորությունները որոշակիորեն փոխանցում են ուսանողներին՝ արտաժամյա կազմակերպվող սեմինարների միջոցով:

Երկրորդ խումբը ներառում է քոլեջի ներսում իրականացվող հետազոտական և ուսումնամեթոդական գործունեությունը: Քոլեջը, լինելով հենակետային հաստատություն, իրականացնում է մասնագիտական գրականության մշակման և վերահրատարակման աշխատանքներ: Վերջին տարում հրատարակվել և վերահրատարակվել են «Համաճարակաբանություն» դասագիրքը, «Քույրական գործը մաշկավեներոլոգիայում», «Անատոմիա, ֆիզիոլոգիա և ընդհանուր ախտաբանության հիմունքներ» ձեռնարկները: Իսկ «Մանկաբուժություն» դասագիրքը գտնվում է վերահրատարակման փուլում: Միաժամանակ առկա են մի շարք ուսումնական ձեռնարկներ, որոնք գնահատվում են որպես ոչ արդիական և գտնվում են վերանայման ու թարմացման փուլում: Անհրաժեշտ է նշել, որ հենակետային քոլեջը մյուս ուսումնական հաստատությունների համար հանդես է գալիս որպես սպասարկող կրթական հաստատություն՝ ապահովելով տպագրված ուսումնական ձեռնարկներ և դասագրքեր: Քոլեջի կողմից հրատարակված և վերահրատարակված ուսումնամեթոդական նյութերը տարածվում են նաև այլ բժշկական ուսումնական հաստատություններում՝ նպաստելով ոլորտային կրթական ռեսուրսների ընդլայնմանը: Միաժամանակ քոլեջում գործում է էլեկտրոնային շտեմարան, որը պարբերաբար համալրվում է և ներառում է իրականացված հետազոտական աշխատանքները:

Կրթական ծրագրի շրջանակում ուսանողների հետազոտական կարողությունների զարգացումը կազմակերպվում է ինչպես լսարանային, այնպես էլ արտադասարանային գործունեության միջոցով: Ուսանողներին առաջադրվում են ռեֆերատներ, վերլուծական աշխատանքներ և տեսական նյութերի մշակումներ, միաժամանակ իրականացվում են նաև կիրառական հետազոտություններ: Մասնավորապես, «Առողջ ապրելակերպ, վնասակար սովորություններ, առաջին բուժօգնություն, անվտանգություն և անձնական հիգիենա» թեմայով հետազոտության շրջանակում հարցաթերթիկների միջոցով ուսումնասիրվել է ուսանողների իրազեկվածության մակարդակը, իրականացվել է տվյալների հավաքագրում և համեմատական վերլուծություն, իսկ արդյունքները ներկայացվել են տոկոսային ցուցանիշներով:

Պրակտիկայի ընթացքում ուսանողները ներգրավվում են նաև կլինիկական բազաներում իրականացվող հետազոտական աշխատանքներում: Օրինակ՝ «Ծխախոտի ազդեցությունը շնչառական համակարգի վրա» թեմայով ուսումնասիրության շրջանակում իրականացվել են պացիենտների հարցումներ, հավաքագրվել են վիճակագրական տվյալներ և փորձ է արվել դրանք կապել թոքաբորբի դեպքերի հետ, ինչը նպաստում է մասնագիտական մտածողության զարգացմանը: Նմանատիպ հետազոտական աշխատանքներ իրականացվում են նաև այլ առարկաների շրջանակում (օրինակ՝ կենսաբանություն)՝ տեսական նյութերի վերլուծության հիման վրա:

Միաժամանակ գործում են ուսանողների հետազոտական ակտիվությունը խթանող լրացուցիչ մեխանիզմներ՝ առարկայական խմբակներ, ինչպես նաև կազմակերպվում են գիտաժողովներ (օրինակ՝ «Փսորիազ» թեմայով), որոնց ընթացքում ուսանողները հանդես են գալիս զեկուցումներով:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ուսանողների հետազոտական ակտիվության խթանման ուղղությամբ իրականացվող քայլերը՝ միաժամանակ կարևորելով առավել կիրառական, փոքրածավալ հետազոտությունների իրականացումը «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի շրջանակում: Այդպիսի հետազոտությունները կարող են ուղղված լինել խնամքի գործընթացների և քույրական գործունեության հիմնական գործառնությունների ուսումնասիրմանը, տվյալների հավաքագրմանը, օրինաչափությունների բացահայտմանը և մասնագիտական եզրակացությունների ձևավորմանը: Բացի այդ, քուլեջի համագործակցությունը տարբեր ՀԿ-ների և բժշկական հաստատությունների հետ ստեղծում է լրացուցիչ հնարավորություններ արտաժամյա դիտարկումների և հետազոտությունների իրականացման համար: Այս համատեքստում կարևոր է հստակ ձևակերպել քույրական գործընթացից բխող հետազոտական հարցադրումներ և նպատակային կազմակերպել տվյալների հավաքագրումը:

Փորձագիտական խմբի գնահատմամբ, անհրաժեշտ է հետազոտական գործունեությունը դարձնել առավել համակարգված՝ ապահովելով դրա կապը մասնագիտական բովանդակության հետ և հստակեցնելով թեմաների կիրառական ուղղվածությունը: Միաժամանակ կարևոր է ապահովել հետազոտությունների կառուցվածքային ամբողջականությունը (հետազոտական հարց, տվյալների հավաքագրում, օրինաչափությունների բացահայտում և վերլուծություն, եզրահանգումներ, մասնագիտական որոշումներ), ինչպես նաև ապահովել բոլոր ուսանողների հավասար ներգրավվածությունը հետազոտական աշխատանքներում:

Եզրահանգում. Հաշվի առնելով, որ կրթական ծրագրում խրախուսվում է հետազոտական գործունեությունը, դասախոսական կազմի մի մասը ներգրավված է գիտական և ուսումնամեթոդական աշխատանքներում, իսկ ուսանողները մասնակցում են որոշակի հետազոտական և վերլուծական գործունեությունների՝ ինչպես լսարանային, այնպես էլ արտադասարանային ձևաչափերով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է** չափանիշի պահանջներին, սակայն անհրաժեշտ է ապահովել հետազոտական գործունեության առավել համակարգված կազմակերպում, դրա հստակ կապը մասնագիտական բովանդակության և «Քույրական գործ» ՄԿԾ-ի նպատակների հետ, ինչպես նաև ընդլայնել ուսանողների մասնակցությունը կիրառական և մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող հետազոտություններին՝ բարձրացնելու ուսումնառության և հետազոտության փոխկապակցվածության արդյունավետությունը:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

6. ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ն նպաստում է որակյալ կրթություն իրականացնելուն՝ ձևավորելով ուսումնառության համար բարենպաստ միջավայր:

Փորձագիտական վերլուծություն: Քոլեջն ունի աշխատանքային գործունեությանը համապատասխանող շենքային պայմաններ և ենթակառուցվածքներ: Քույրական գործ ՄԿԾ-ն կազմակերպելու համար առկա են անհրաժեշտ լսարաններ, կաբինետ-լաբորատորիաներ, համակարգչային կաբինետներ, որոնք հիմնականում կահավորված և հագեցված են ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ սարքավորումներով, մուլյաժներով, մոդելներով, պարագաներով, գործիքներով և ուսումնական նյութերով, որոնք ապահովում են կրթական ծրագրի նպատակների և առաքելության իրականացումը: Կրթական ծրագրի իրականացման համար քոլեջն ունի բավարար լաբորատորիաներ և մասնագիտական կաբինետներ հետևյալ ուղղություններով՝ դեղաբանության, համաճարակաբանության, մանրէաբանության, անատոմիա և ֆիզիոլոգիա, վիրաբուժության, ակնաբուժության, գինեկոլոգիայի և մանկաբարձության, թերապիայի, քույրական գործի հիմունքների, աղետների բժշկություն և քաղաքացիական պաշտպանություն, անվտանգություն և առաջին բուժօգնություն, քիմիա և կենսաբանություն: Քոլեջը շարունակաբար իրականացնում է կրթական ռեսուրսների բարելավում. օրինակ՝ բարելավվել է վերակենդանացման (ռեանիմացիոն) ուղղության լաբորատորիան: Միաժամանակ առկա է ռեսուրսների արդիականացման անհրաժեշտություն մանրէաբանության ուղղությամբ: Ներկայումս քոլեջն ունի վեց մանրադիտակ, իսկ կոնսաբանական աշխատանքների համար՝ երեք, ինչը բավարար չէ ուսանողների առկա քանակի պայմաններում՝ ապահովելու բոլոր ուսանողների ակտիվ և միաժամանակյա ներգրավվածությունը լաբորատոր աշխատանքներում, և կարող է սահմանափակել մանրէաբանական հետազոտությունների գործնական հմտությունների լիարժեք ձևավորումը: «Մանրէաբանության հիմունքներ» մոդուլային ծրագրի իրականացման

շրջանակում, համաձայն մոդուլի կատարման չափանիշների, ուսանողները պետք է իրականացնեն նման աշխատանքներ: Այս նպատակով քոլեջը ունի լրացուցիչ ռեսուրսների կարիք, մասնավորապես՝ մոդելային ոչ ախտածին մանրէների կուլտուրաների հավաքածուի, համապատասխան լաբորատոր պարագաների (ներկայութեւ, իմերսիոն յուղ, առնվազն 90x խոշորացնող օբյեկտիվով համալրված մանրադիտակներ և այլն), ինչպես նաև մանրէների աճեցման համար անհրաժեշտ սննդամիջավայրերի ձեռքբերման: Սահմանված ուսումնառության արդյունքների ապահովման համար անհրաժեշտ է կազմակերպել առնվազն մեկ լաբորատոր փորձ՝ մոդելային մանրէի օրինակով, ինչը կնպաստի ուսանողների գործնական հմտությունների ձևավորմանը: Միաժամանակ կարևոր է ապահովել համապատասխան քանակի ռեսուրսների առկայություն, որպեսզի բոլոր ուսանողները ունենան հավասար և լիարժեք հասանելիություն լաբորատոր աշխատանքներին:

Ռեսուրսների գնահատման արդյունքում պարզվեց, որ բարելավման անհրաժեշտություն կա նաև անատոմիայի և քույրական գործի մասնագիտական կաբինետներում: Քույրական գործի լաբորատորիան ընդհանուր առմամբ հագեցած է անհրաժեշտ ռեսուրսներով՝ սահմանված ուսումնառության արդյունքների ապահովման համար, սակայն առկա են որոշակի լրացման կարիքներ: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է համալրել լաբորատորիան մարդու չափերին համապատասխան մանեկենով, որը կկիրառվի հիվանդի դիրքերի փոփոխության հմտությունների ուսուցման համար (ներկայումս քոլեջն ունի միայն մեկ մանեկեն): Բացի այդ, առկա է անհրաժեշտություն ներարկումների իրականացման համար նախատեսված ժամանակակից մուլյաժների ձեռքբերման: Փորձագիտական խումբը նաև նշում է, որ նպատակահարմար է զարգացնել առկա ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումը՝ ստեղծելով սիմուլյացիոն ուսուցման կայաններ, որոնք հնարավորություն կտան մոդելավորել տարբեր քույրական իրավիճակներ: Նման մոտեցումը թույլ կտա ոչ միայն ձևավորել գործնական հմտություններ, այլև գնահատել ուսանողների մասնագիտական վարքագիծը և որոշումների կայացման կարողությունները:

Ինչ վերաբերում է «Քույրական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագրի գրադարանային ֆոնդին, անհրաժեշտ է նշել, որ քոլեջի գրադարանում հիմնականում առկա են դասախոսական կազմի կողմից մշակված դասագրքերն ու ուսումնական ձեռնարկները: Այս ուղղությամբ դասախոսական կազմի կողմից մշակվել է շուրջ 80 անուն հայալեզու մասնագիտական գրականություն, ինչը նպաստում է կրթական ծրագրի բովանդակային ապահովվածությանը և ուսանողների համար նյութերի մատչելիությանը: Քոլեջը նաև իրականացնում է աշխատանքներ էլեկտրոնային գրադարանի ձևավորման ուղղությամբ. մասնավորապես, թվայնացվել են 30 մասնագիտական ձեռնարկներ և դասագրքեր, որոնց հղումները հասանելի են ուսանողներին և դասավանդողներին: Միաժամանակ գրադարանում առկա է նաև ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով մասնագիտական գրականություն: «Քույրական գործ» մասնագիտության հանրակրթական, ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսական առարկաների, ինչպես նաև ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների դասավանդման համար անհրաժեշտ դասագրքերն ու ուսումնական ձեռնարկները հասանելի են և տրամադրվում են յուրաքանչյուր ուսանողին: Միևնույն ժամանակ քոլեջը կարևորում է գրադարանային ֆոնդի շարունակական արդիականացումը և վերանայումը: Այս նպատակով իրականացվում են աշխատանքներ

գրականության բովանդակային թարմացման, արդիական մասնագիտական աղբյուրներով համալրման և ուսումնառության արդյունքներին համապատասխանեցման ուղղությամբ:

Միննույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ քոլեջը կարևորում է կրթական ռեսուրսների շարունակական բարելավումը: Քոլեջի ֆինանսատնտեսական գործունեության պլանավորման ընթացքում առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում մասնագիտական կրթական ծրագրերի (ՄԿԾ) իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսների ձեռքբերմանն ու արդիականացմանը: Մասնավորապես, հաշվետու ժամանակաշրջանում ռեսուրսների համալրման և բարելավման նպատակով հատկացվել է ընդհանուր բյուջեի 2.76%-ը, որից էլ 16.75%-ը ուղղվել է տպագրական աշխատանքներին:

Ուսանողներին տրամադրվում է բազմաբնույթ խորհրդատվական աջակցություն՝ պայմանավորված կրթական գործընթացի տարբեր փուլերով: Մասնավորապես, քննություններից առաջ իրականացվում են ակադեմիական խորհրդատվություններ, որոնք նպաստում են ուսումնական նյութի ամրապնդմանը և առաջադիմության բարձրացմանը: Բացակայությունների դեպքում տրամադրվում են պարտադիր անհատական խորհրդատվություններ՝ ապահովելով բաց թողնված նյութի յուրացումը: Միաժամանակ, կարիերայի կենտրոնի կողմից կազմակերպվում են կողմնորոշման և մասնագիտական զարգացման խորհրդատվություններ, որոնք նպաստում են ուսանողների աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան պատրաստվածությունը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Կրթական ծրագիրն ապահովված է կրթական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ շենքային պայմաններով, լաբորատորիաներով և մասնագիտական կաբինետներով, առկա է ռեսուրսների շարունակական բարելավման միտում, իրականացվում են ֆինանսական ներդրումներ և թվայնացման գործընթացներ, ինչպես նաև ուսանողներին տրամադրվում է համակարգված խորհրդատվական աջակցություն՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը բավարարում է չափանիշի պահանջներին: Միննույն ժամանակ անհրաժեշտ է դեռևս առավել նպատակային շարունակել նյութատեխնիկական բազայի արդիականացումը, մասնավորապես՝ մանրէաբանության և մասնագիտական լաբորատորիաների ուղղությամբ, ինչպես նաև զարգացնել սիմուլյացիոն ուսուցման հնարավորությունները՝ ապահովելու ուսանողների գործնական հմտությունների լիարժեք և հավասար ձևավորումը:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

7. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ. ՄԿԾ-ի շրջանակում առկա է որակի ներքին համակարգ, որն ապահովում է ՄԿԾ-ի որակի կայունությունը և շարունակական զարգացումը:

Փորձագիտական վերլուծություն: Քույրական գործ Կրթական ծրագրի որակի ապահովումն իրականացվում է մի քանի մակարդակով: Ծրագրի պլանավորումն իրականացվում է

նախապես՝ նախորդ ուսումնական տարվա ավարտին, որի ընթացքում գնահատվում են հաջորդ ուսումնական տարվա համար անհրաժեշտ դասախոսական կազմը, ռեսուրսների ապահովվածությունը, ուսումնառության նյութերի համապատասխանությունը, ինչպես նաև լաբորատոր բազայի ծանրաբեռնվածությունը:

Կրթության որակի ապահովման համակարգի արդյունավետության բարձրացման նպատակով քոլեջում գործում է «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի որակի ապահովման մասնագիտական հանձնաժողով: Հանձնաժողովը ներգրավված է ծրագրի մշտադիտարկման, գնահատման և բարելավման գործընթացներում: Հանձնաժողովի կազմում ընդգրկված են ծրագրի իրականացման պատասխանատուներ, ամբիոնների վարիչներ, մեթոդիստ, փորձառու դասախոսներ, ինչպես նաև ուսանողներ և շրջանավարտներ, ինչը ապահովում է շահակիցների ներգրավվածությունը: Հանձնաժողովը ուսումնասիրում է ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները, վերլուծում ուսանողների առաջադիմության խնդիրները, իրականացնում ուսումնական պլանի և ծրագրերի վերանայում, ինչպես նաև ներկայացնում է բարելավման առաջարկներ՝ ուղղված կրթական միջավայրի հագեցվածությանը և գործնական կարողությունների զարգացմանը:

Ծրագրի ընթացիկ որակի վերահսկողությունն իրականացվում է դասալսումների, ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումների արդյունքների, ուսանողների ընթացիկ առաջադիմության դիտարկման, ինչպես նաև կրթական ծրագրի ընթացքում ուսանողների գիտելիքների և կարողությունների միջանկյալ ստուգման արդյունքների հիման վրա, որին մասնակցում են նաև գործատուները: Քոլեջը որոշ մոդուլների վերջնարդյունքների գնահատումն իրականացնում է նաև արտաքին հանձնաժողովների ներգրավմամբ (բուժհաստատությունների ավագ բուժքույրերի մասնակցությամբ), ինչը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել ուսանողների գիտելիքների և կարողությունների գնահատման օբյեկտիվությունը, գնահատել դասավանդման և գնահատման գործընթացների արդյունավետությունը, ինչպես նաև բացահայտել բարելավման կարիք ունեցող ուղղությունները: Միաժամանակ, այս մեխանիզմը հնարավորություն է տալիս ստանալ գործատուներից հետադարձ կապ՝ պարզելու, թե որ կարողությունների զարգացման վրա է անհրաժեշտ առավել ուշադրություն դարձնել ուսանողների հետ աշխատանքում: Մասնավորապես, գործատուների կողմից ներկայացվել է անհրաժեշտություն կրթական ծրագրում ներառելու թվային բաղադրիչներ (օրինակ՝ «Արմեդ» ծրագրի կիրառություն), ինչպես նաև առավել մեծ ուշադրություն դարձնելու ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը: Երկրորդ դիտարկմանը քոլեջը արձագանքել է՝ դասալսումների ընթացքում առավել մեծ ուշադրություն դարձնելով ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը և բոլոր ուսանողների ակտիվ ներգրավմանը ուսումնական գործընթացում: Իսկ «Արմեդ» ծրագրի ներդրման հնարավորությունները քննարկման փուլում են:

Գործատուները ներգրավված են նաև ուսումնառության նյութերի վերանայման գործընթացում՝ առաջարկելով փոփոխություններ և թարմացումներ ուսումնառության նյութերում՝ պայմանավորված ոլորտում տեղի ունեցող զարգացումներով և աշխատաշուկայի պահանջներով: Ուսումնառության նյութերում ներառվում են նաև դասախոսների կողմից գիտաժողովների և վերապատրաստումների ընթացքում ձեռք բերված արդիական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև կարգավորող մարմինների կողմից սահմանված փոփոխությունները: Նշված փոփոխությունները քննարկվում և հաստատվում են ամբիոնների

կողմից՝ ապահովելով դրանց համապատասխանությունը կրթական ծրագրի նպատակներին և վերջնարդյունքներին:

Դասավանդման գործընթացի ընթացիկ որակի ապահովումն իրականացվում է մեթոդիստի, ամբիոնների և ուսումնական մասի կողմից, որոնք իրականացնում են դասալսումներ և ուսումնական գործընթացի ընթացիկ մշտադիտարկում: Դասալսումների արդյունքների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ դասավանդման և գնահատման գործընթացներում բացահայտվել են որոշ խնդիրներ. մասնավորապես արձանագրվել են դեպքեր, երբ ուսանողները որոշակիորեն բարձր են գնահատվել կամ դասավանդման ընթացքում ոչ բոլոր ուսանողներն են լիարժեք ներգրավված եղել: Արձանագրված խնդիրների հիման վրա մեթոդիստը աշխատանքներ է տարել համապատասխան դասախոսների հետ, որից հետո իրականացվել են կրկնակի դասալսումներ՝ համոզվելու համար, որ խնդիրները լուծվել են: Սակայն միևնույն ժամանակ դասալսումների ընթացքում ամբողջությամբ չեն արձանագրվել գնահատման գործընթացում առկա որոշ համակարգային խնդիրներ, մասնավորապես՝ գնահատման թերթիկների ոչ լիարժեք կիրառումը և դրանց կառուցվածքային խնդիրները, ինչը ցույց է տալիս, որ անհրաժեշտ է առավել խորքային և չափանիշահեն մշտադիտարկում՝ ուղղված ուսումնառության վերջնարդյունքների, գնահատման մեխանիզմների և ձևավորող գնահատման գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը:

Գործատուների կարծիքների հավաքագրումը հիմնականում իրականացվում է պրակտիկայի վարիչի կողմից՝ նրանց հետ անմիջական հաղորդակցության շրջանակներում, ինչը, սակայն, կրում է ոչ ֆորմալ բնույթ և սահմանափակում է ստացված տեղեկատվության համակարգված վերլուծությունն ու կիրառումը կրթական ծրագրի զարգացման նպատակով:

Որակի ապահովման պատասխանատուն իրականացնում է հարցումներ տարբեր ուղղություններով՝ ներառյալ նոր ընդունված ուսանողների կողմից քուէջի ընտրության գործոնները, ուսանողների շրջանում դասավանդման և գնահատման արդյունավետությունը, ռեսուրսների հասանելիությունը, ուսանողական ծառայությունների արդյունավետությունը, շրջանավարտների կարիքները, ինչպես նաև փորձաշրջանի արդյունավետության և որակի գնահատումը: Միաժամանակ, փորձագիտական խումբը նշում է, որ հարցումների արդյունքում հիմնականում ստացվում են քանակական տվյալներ, որոնց խորքային վերլուծություն և դրանց հիման վրա համակարգված բարելավման քայլերի պլանավորում չի իրականացվում: Բացակայում են նաև որակական վերլուծությունները և պատճառահետևանքային կապերի բացահայտումը, ինչը սահմանափակում է տվյալների կիրառումը կառավարման որոշումների ընդունման գործընթացում: Բացի այդ, հարցումների իրականացման մեթոդաբանական հիմքերը հստակ սահմանված չեն (մասնակիցների շրջանակ, քանակ, իրականացման ժամանակահատված), ինչը նվազեցնում է ստացված տվյալների վստահելիությունն ու համադրելիությունը: Այնուամենայնիվ, հարցումների արդյունքների հիման վրա իրականացվել են որոշակի փոփոխություններ, մասնավորապես՝ ուսումնամեթոդական նյութերի թարմացում, լսարանների վերանորոգում, ինչպես նաև ուսանողների բացակայությունների կարգի վերանայում՝ անցում կատարելով ոչ վճարովի լրացման մեխանիզմի:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քուէջում ներդրված են կրթական ծրագրի պլանավորման, իրականացման և վերահսկման բազմամակարդակ մեխանիզմներ, գործում է որակի

ապահովման մասնագիտական հանձնաժողով, ապահովված է ներքին և արտաքին շահակիցների որոշակի ներգրավվածություն, ինչպես նաև իրականացվում են կրթական ծրագրի պարբերական վերանայում և բարելավմանն ուղղված քայլեր՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագիրը **բավարարում է** չափանիշի պահանջները, սակայն անհրաժեշտ է ապահովել տվյալահեն վերլուծության խորացում, շահակիցներից ստացվող տեղեկատվության առավել համակարգված հավաքագրում և կիրառություն, ինչպես նաև որակի ապահովման մեխանիզմների միջև առավել հստակ փոխկապակցվածություն՝ բարձրացնելու համակարգի արդյունավետությունը:

Եզրակացություն: Ծրագրի համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

ԳԼԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
1. Մասնագիտության կրթական ծրագիրը	Բավարարում է
2. Դասախոսական կազմը	Բավարարում է
3. Դասավանդումը և ուսումնառությունը	Բավարարում է
4. Ուսանողների գնահատումը	Բավարարում է
5. Հետազոտական և ստեղծագործական գործունեությունը	Բավարարում է
6. Կրթական միջավայրը	Բավարարում է
7. Որակի ապահովումը	Բավարարում է

Փորձագիտական խումբ

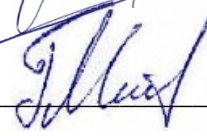
1. **Նաիրա Հունանյան**

3. **Իշխան Սոխակյան**

4. **Գոհար Մկրտչյան**

5. **Թերեզա Ղազարյան**

6. **Զվարթ Բաբայան**

2 հունիսի, 2026թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

1. **Նաիրա Հունանյան՝** 2004 թվականին ավարտել է Երևանի Պետական Համալսարանը կենսաբանության մագիստրոսի աստիճանով: 2013 թվականին շնորհվել է կենսաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2004-2008 թվականներին աշխատել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ամբիոն - բժշկական-ստատիստիկական միջազգային հետազոտական ուսումնական կենտրոնում: 2006-2007 թվականներին աշխատել է Կալիֆոռնիայի համալսարանում, Բջջաբանության և հյուսվածաբանության դեպարտամենտ, Դ. Բարբերի լաբորատորիայում, որպես կրտսեր մասագետ: 2017-2024 թվականներին աշխատել է Ավանդական բժշկության համալսարանում, որպես բժշկական-ստատիստիկական առարկաների ամբիոնի վարիչ և դասախոս: 2024 թ.- առ այսօր աշխատում է Մխիթար Գոշ Հայ-ռուսական միջազգային և Ավանդական բժշկության համալսարաններում, որպես հյուսվածաբանություն, Էմբրիոլոգիա, բջջաբանություն առարկայի դասախոս: 2008թ.- առ այսօր աշխատում է Լ.Ա. Օրբելու անվան ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտի Հարթ մկանների ֆիզիոլոգիայի լաբորատորիայում, 2021թ.-ից ավագ գիտաշխատող է:

2. **Իշխան Սոխակյան՝** 2017 թվականին ավարտել է Մոսկվայի Մեչենովի անվան թիվ 1 բժշկական համալսարանի օրդինատուրան բժշկ ախտաբան-անատոմի մասնագիտությամբ: 2021 թվականին ավարտել է Մոսկվայի Մեչենովի անվան թիվ 1 բժշկական համալսարանի օրդինատուրան բժշկ սրտաբան մասնագիտությամբ: 2022 թվականին ավարտել է Մոսկվայի Մեչենովի անվան թիվ 1 բժշկական համալսարանի օրդինատուրան բժշկ անեսթեզիոլոգ-ռեանիմատոլոգ մասնագիտությամբ: 2020-2022 թվականներին աշխատել է Գավառի պետական բժշկական քոլեջում, որպես անատոմիա առարկայի դասախոս: 2021-2023 թվականներին աշխատել է Գավառի բժշկական կենտրոնում, որպես Կլինիկական լաբորատորիայի բժշկ-լաբորանտ, պարագիտոլոգ: 2023-2024 թվականներին աշխատել է Բեյթ Լայֆ ԲԿ-ում, որպես բժշկ-սրտաբան (հերթապահ սրտաբան ռեանիմացիոն բաժանմունքի): 2024թ.-ից մինչ այժմ դասավանդում է Հայկական բժշկական ինստիտուտում՝ որպես Ախտաբանական անատոմիա, և պաթոլոգիա առարկաների դասախոս:

3. **Գոհար Մկրտչյան՝** 2009 թվականին ավարտել է ԵՊՀ ռուսական բանասիրության ֆակուլտետը, 2015 թվականին ստացել է բանասիրական գիտությունների թեկնածուի աստիճան: 2016թ. հունվարից առ այսօր աշխատում է Հայկական բժշկական ինստիտուտում (ՀԲԻ), որպես հայոց լեզվի եւ օտար լեզուների ամբիոնի դասախոս (ռուսաց լեզու): 2020թ. սեպտեմբերից մինչ օրս՝ ՀԲԻ-ի հայոց լեզվի եւ օտար լեզուների ամբիոնի վարիչ է: 2022թ. սեպտեմբերից մինչ օրս՝ ՀԲԻ-ի հայոց լեզվի եւ օտար լեզուների ամբիոնի դոցենտ է: 2023թ. սեպտեմբերից մինչ օրս աշխատում է ՀԲԻ-ում, որպես կրթության որակի ապահովման կենտրոնի ղեկավար:

4. **Թերեզա Ղազարյան՝** բժշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգ: 2018 թվականին ավարտել է Երևանի Մխիթար Հեռացու անվան պետական բժշկական համալսարան կլինիկական օրդինատուրան՝ բժշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգի մասնագիտությամբ: 2006–2011 թվականներին աշխատել է Թիվ 2 բուժմիավորում որպես կանանց կոնսուլտացիայի մանիպուլյացիոն սենյակի մանկաբարձ: 2012–2015 թվականներին գործունեություն է ծավալել Մեփլ-Լիֆա Հայ-

Կանադական բժշկական կլինիկա որպես ընդհանուր պրոֆիլի բժիշկ: 2014–2018 թվականներին աշխատել է Բեզլարյան բժշկական կենտրոն որպես կլինիկական օրդինատոր, բժիշկ մանկաբարձ-գինեկոլոգ: 2024 թվականից դասավանդում է Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջ:

5. **Զվարթ Բաբայան՝** 2023 թ.-ին ընդունվել է Արարատի տարածաշրջանային պետական քոլեջ «Քույրական գործ» կրթական ծրագիրը: Մասնակցել է Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոնի կողմից կազմակերպված ուսանող-փորձագետների վերապատրաստման դասընթացներին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

N.	26.11.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում քոլեջի տնօրենի հետ	09:30	09:45	15 րոպե
2.	Հանդիպում քոլեջի փոխտնօրենի հետ	09:50	10:30	40 րոպե
3.	Դասալսում	10:40	11:20	40 րոպե
4.	Ռեսուրսների դիտարկում և այց պրակտիկայի վայրեր	11:30	13:30	120 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:40	14:30	50 րոպե
6.	Հանդիպում կրթական ծրագրի պատասխանատուի հետ	14:40	15:30	50 րոպե
7.	Հանդիպում շրջանավարտների հետ	15:40	16:30	50 րոպե
8.	Հանդիպում գործատուների հետ	16:40	17:30	50 րոպե
9.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:40	19:00	80 րոպե

N.	27.11.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուի, պրակտիկայի վարիչի և որակի ներքին ապահովման պատասխանատուի հետ	09:30	10:20	50 րոպե
2.	Դասալսում	10:30	11:20	50 րոպե
3.	Հանդիպում «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի դասախոսական անձնակզմի հետ (10-12 մասնակից)	11:30	12:30	60 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	12:40	13:30	50 րոպե
5.	Հանդիպում «Քույրական գործ» կրթական ծրագրի ուսանողների հետ (10-12 մասնակից)	13:40	14:40	60 րոպե
6.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	14:50	16:00	70 րոպե
7.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	16:10	16:30	20 րոպե
8.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	16:40	17:00	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	ՓԱՍՏԱԹՂԹԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՉԱՓԱՆԻՇ
1	Պրակտիկաների դիտարկումներ	1
2	Պրակտիկ ոլորտում փորձ ունեցող դասախոսների ցանկ	2
3	Միջանկյալ քննությունների եզրակացություններ	3
	Ամբիոնի աշխատանքների պլան, դասալսումներ, հետազոտական աշխատանքներ	3
5	Նախորդ 3-րդ կուրսի գնահատման չեքլիստերի լրացված տարբերակները	4
6	Միմուլացիոն խնդիրներ, քննական տոմսեր	5
7	Ամբիոնի վարիչների զեկուցագրեր, ռեսուրսների ձեռքբերման ուղղությամբ	6
8	Վերջին երեք տարում ձեռքբերած ռեսուրսների ցանկ	6
9	Որակի պլան, հաշվետվություն	7

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Անատոմիայի, ֆիզիոլոգիայի լաբորատորիա,
2. Քույրական գործի կազմակերպման կաբինետ,
3. Մանկաբուժության, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի կաբինետ,
4. Դեղաբանության լաբորատորիա,,
5. Միմուլացիոն կենտրոն,
6. Գրադարան:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. ՈԱԱԿ-Որակի ապահովման ազգային կենտրոն
2. ՊՈԱԿ- Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն
3. ՀՀ-Հայաստանի Հանրապետություն
4. ՈԱՇ-Որակավորումների ազգային շրջանակ
5. OSCE-Objective Structured Clinical Examination
6. SWOT-Strengths and weaknesses,opportunities and threats
7. ՄՈՒՀ-Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
8. ՊԻԳԲ-Պլանավորում-Իրականացում-Գնահատում-Բարելավում
9. ՀԿ-Հասարակական կազմակերպություն
10. ՄԿԾ-Մասնագիտական կրթական ծրագիր
11. ԲԿ-Բժշկական կառույց
12. ՍԹՎ-Սիրտ-թոքային վերակենդանացում
13. ՌԴ-Ռուսաստանի Դաշնություն
14. ԱՊՀ-Անկախ Պետությունների Համագործակցություն